

Navodila za delo pri slovenščini, petek, 20. marec 2020

Pozdravljeni, šestošolci!

Tokrat pošiljam lanski del preizkusa za npz iz književnosti. **Besedilo najprej preberite.**

Dim Zupan

TRIJE DNEVI DREKCA PEKCA IN PUKCA SMUKCA

Na zborni klopki pod kostanji je bil dogovorjen zelo važen sestanek. Šlo je za uničeno Andrejevo nogometno žogo. Maneken Jože je prerezal usnje tako nesrečno, da se ni dalo zašiti. Andrej se doma ni upal povedati, da je žoga, ta prava nogometna, izgubljena za vse čase. Njegov oče je imel namreč zelo staromodne poglede na to, kako je treba paziti na svoje stvari. Če Andrej ne dobi žoge do počitnic, bo oče takoj vedel, da je nekaj narobe. Ubogi Andrej se je od tragičnega dogodka spremenil. Postal je tih, zamišljen, otožen. Mulci ga niso mogli gledati takšnega. Zato so se dogovorili za sestanek, kako priti do denarja za novo žogo, saj so končno vsi igrali z njo. Vsak naj dobro premisli in preuči vsako možnost. Obstajal je samo en problem. Prava usnjena nogometna žoga je veljala kup denarja. Štirje fantje so se počasi bližali zborni klopki, kjer je že vse gomazelo. Oni so sklicali sestanek in brez njih se ni mogel začeti. Tam je bil tudi Andrej. Malo stran se je usedel na korenino kostanja in grizljal slamico. »Vsi vemo, zakaj smo se zbrali,« je začel sestanek Tine, ki je bil najboljši govornik, »upam, da imate kakšne dobre predloge.« »Kaj če bi nabirali zdravilna zelišča?« je od zadaj zatulil Bebo. »Jaz pa mislim,« je s tankim glaskom predlagal Janezek, »da bomo najhitreje zbrali denar, če zbiramo star papir.« »Res je,« je zaklical Tadej, »zraven lahko nabiramo še staro železo in ga vozimo na odpad.« »Tudi s Tevžem imava predlog,« se je Tine obrnil k Tevžu, »no, povej jim.« »Vsi veste,« je začel Tevž, »koliko so se zadnje čase podražile steklenice. Če se zavzamemo, jih lahko zberemo na stotine. Najprej, če jih vsak vzame doma po nekaj, se to ne bo nikomur poznalo. Potem lahko pregledujemo smetišča, podstrehe, stare lope, zelo dobre so tudi okolice gostiln in trgovin.« Nadaljeval pa je Tine: »Izračunala sva, da s štiristo dvanajstimi steklenicami pridemo skozi. Za to količino jamčiva, da jo lahko zberemo do počitnic.« Val odobravanja in občudovanja je spreletel navzoče. Nekaj jih je tudi zaploskalo. Tevž in Tine sta bila sila zadovoljna, z neprikritim veseljem sta pogledala najpomembnejša mulca, svojo največjo konkurenco. Če bi prodrla s steklenicami, bi bil to res pravi uspeh. Drekec Pekec in Pukec Smukec sta stikala glavici in se nekaj dogovarjala. Nastala je grobna tišina. Vsi so nestrpno pričakovali njun predlog. »Steklar Drobnič nima otrok,« je počasi začel Drekec Pekec, »denarja pa ima na kupe.« »Zato pa ima tistega sivega pudlja,« je od zadaj pripomnil Bebo. »Poglejte,« je nadaljeval Drekec Pekec, »k njegovemu blagostanju smo posredno prispevali tudi mi.« »Samo z denarjem za okenska stekla, ki sta jih razbila vidva,« je šegavo pripomnil Tevž, »si lahko kupi avto.« »No, vidite,« je rekel Drekec Pekec, »pravzaprav smo mi tako rekoč tihi partnerji.« Vsi so debelo gledali Drekca Pekca. Da bi govoril neumnosti na tako važnem sestanku, niso mislili. »Z Drekcem Pekcem sva sklenila,« je rekel Pukec Smukec, »da je prav, da nam tudi on enkrat pomaga.« »Gre za pudlja gospe Drobničeve,« je razlagal Drekec Pekec. »Da ne storita kaj žalega tej lepi živalci,« je od kostanja sem z grozo v glasu zavpila Tina. »Nič se mu ne bo zgodilo,« je spravno nadaljeval Drekec Pekec. »Se spominjate, ko se je lani izgubil? Že naslednji dan je bil oglas v časopisu. Zraven je bila razpisana nagradica, ki je dovolj za žogo in še za kakšen sladoled povrhu. S Pukcem Smukcem sva se odločila, da se bo ta pudelj v kratkem spet malo izgubil.«

V zvezek odgovarjajte na vprašanja. Teh ne prepisujte, pišite le št. naloge in odgovor.

1. Izhodiščno besedilo bi po vsebini lahko razdelili na dva dela. O čem govorita?

1. a) Prvi del: _____

1. b) Drugi del: _____

2. Kdaj poteka dogajanje v odlomku?

A Pred poletnimi počitnicami. B Med poletnimi počitnicami. C Po poletnih počitnicah.

3. Kaj o Andreju izveš iz besedila? V odgovoru napiši:

– zakaj se Andrejevo vedenje spremeni,

– kako se ta sprememba kaže,

– ali je Andrej v družbi priljubljen.

Utemelji. Besedilo naj bo zaokroženo, dolgo do 6 povedi.

4. a) Tine in Tevž bi rada denar za žogo zbrala s starimi steklenicami. S tem pa želita doseči še nekaj drugega. Kaj?

4. b) Katera poved kaže, da je bil njun predlog dobro sprejet? Izpiši jo.

5. Preberi poved. ***Nastala je grobna tišina.***

Kaj pomeni podčrtana besedna zveza? Razloži s svojimi besedami.

6. Kateri pregovor ustreza vsebini izhodiščnega besedila?

A Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.

B Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

C V nesreči spoznaš prijatelja.

Č Po toči zvoniti je prepozno.

7. Napiši zaokroženo besedilo. V njem predstavi:

– Drobniča (navedi vsaj dva podatka o njem),

– kako sta Drekec Pekec in Pukec Smukec povezana z Drobničem in

– kaj načrtujeta,

– kje sta dobila zamisel za svoj načrt.

8. Podobna besedila, kot je izhodiščno, je pisal tudi Leopold Suhodolčan. Napiši naslov enega njegovega dela.

Za morebitna vprašanja sem vam na voljo na mojem elektronskem naslovu.

Vse dobro vam želim in ostanite zdravi.

Učiteljica Nataša Vrhovnik Jerič